

Workshopy

pro středoškolské žáky

leden - červen / 2024

Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Milí studenti,

rádi bychom Vás pozvali na další **cyklus** velmi oblíbených **workshopů** pro středoškolské žáky.

Zajímá Vás, jak se vyučují přírodní vědy na univerzitní půdě? A jak vypadá třeba příprava nových středoškolských učitelů v duchu STEM výuky?

Přijďte se k nám podívat!

Účast na programech je **zdarma**, ale je **limitována**!

Své dotazy a zájem o účast prosím pište na adresu:
egardianova@prf.jcu.cz

Eva Gardianová

Centrum pro přírodovědné vzdělávání

Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

PTAČÍ SPOLEČENSTVA NA KRMÍTKÁCH A JEJICH PREDÁTOŘI

Člověkem poskytovaná potrava na zimních krmítkách je pro mnoho druhů ptáků zásadním zdrojem potravy během období nedostatku a přitahuje často bohatá společenstva. Kromě druhů, kteří se přímo živí nabízenou potravou, ale přitahuje i predátory, kteří loví ptáky. Během workshopu otestujeme, zda přítomnost predátora v blízkosti krmítka ovlivní počet přilétajících ptáků, případně i jejich druhovou skladbu. Dopolední část programu proběhne **v terénu**, kde budeme **určovat** a **počítat** ptáky na krmítkách. Odpoledne proběhne statistická **analýza** nasbíraných dat společně s jejich **vyhodnocením**.

JUNI
UNI

08:30

5 - 6 hod.

max. 12

1. 2. 2024

7. 3. 2024

OD DNA K CHROMOSOMŮM MOLEKULÁRNÍ PRAKTIKA

Programem kurzu budou následující úlohy: **příprava preparátů mitotických chromosomů z cibule**, **příprava meiotických preparátů ze saranče** a **izolace vlastní DNA**. Budete si tak moci prohlédnout **chromosomy** na vlastní oči a porovnat, jak vypadají během různých fází dělení jádra buňky. K tomu si povíme něco o tom, jak **dělení buňky** probíhá a v čem se liší **mitóza** a **meióza**. Příprava meiotických preparátů bude spojena i s pitvou sarančí, takže se podíváme, jak taková saranče vypadá uvnitř (kdo nebude chtít, nemusí, materiálu bude i tak dost). Na závěr si **vyizolujete vlastní DNA**, kterou si pak v mikrozkumavce odnesete domů.

JUNI
UNI

09:00

5 - 6 hod.

max. 15

7. 2. 2024

Workshopy pro středoškolské žáky

leden - červen / 2024

JUNI
UNI

DVOJÍ POHLED NA DNA V LABORATOŘI SAVČÍ VÝVOJOVÉ BIOLOGIE

V průběhu workshopu si ukážeme dvě základní metody práce s DNA v molekulární a vývojové biologii. První je vizualizace DNA přímo v buňce pomocí fluorescenčního barvení a konfokální mikroskopie, druhá je izolace DNA z buněk, amplifikace pomocí polymerázové řetězové reakce (PCR) a vizualizace pomocí gelové elektroforézy.

Prvním cílem bude pomocí zabarvení DNA v savčích vajíčkách pozorovat, jestli ve vajíčkách probíhá meióza. Druhým cílem bude v izolované DNA detektovat fragment DNA, kterého délka se liší u samců a samic, a na základě toho určit, jestli se jedná o vzorek samce nebo samice rypoše.

První část: Izolace vajíček - fluorescenční barvení DNA- mikroskopie ; Druhá část: Izolace DNA - PCR - gelová elektroforéza ; V přístavce: prohlídka „rypošária“, unikátního chovu dlouhověkých afrických hlodavců, na kterých zkoumáme samičí plodnost.

JUNI
UNI

08:30

8 hod.

max. 8

21. 2. 2024

6. 3. 2024

MIKROBIOLOG

Studenti si vyzkouší práci mikrobiologa. Seznámí se s principy sterilní práce v laboratoři a s přípravou laboratorního materiálu pro práci s bakteriami. Odeberou vzorky z různých povrchů (včetně např. svých vlastních mobilních telefonů nebo rukou) a nanesou je na agarovou misku. Následně budou pozorovat jednotlivé bakterie z odebraných vzorků pod mikroskopem.

WORKSHOPY PRO STŘEDOŠKOLSKÉ
ŽÁKY LESEN - ČERVEN / 2024
NA WEBU PRF.JCU.CZ

7. 3. 2024

18. 4. 2024

Workshopy pro středoškolské žáky
leden - červen / 2024

Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

SPEKTOFOTOMETRICKÉ STANOVENÍ IONTŮ DVOJMOCNÉHO ŽELEZA V NÍZKÝCH KONCENTRACÍCH

Teoretický úvod: **princip spektrofometrie** v UV a VIS oblasti, měřené veličiny, absorpcní spektrum, **Lambert-Beerův zákon**, spektrofotometrická kalibrační křivka; **spektrofotometr** – základní komponenty; barevné komplexy přechodných kovů – příklady, využití barevných komplexů pro stanovení iontů kovů v nízkých koncentracích.

Praktická část: **proměření absorpního spectra** komplexu dvojmocného železa s 1,10-fenantrolinem; **sestrojení kalibrační křivky** pro stanovení dvojmocného železa ve vodných roztocích v komplexu s 1,10-fenantrolinem; změření koncentrace železnatých iontů v neznámých vzorcích.

19. 3. 2024

JAK PRACUJE PŮDA A KDO V NÍ ŽIJЕ?

Půda je **nenehraditelnou** složkou suchozemských **ekosystémů**. Na jejím fungování závisí jejich podoba a také existence lidské populace v současné době. V přednášce se dozvítíte, jak půda **vzniká** a co a především kdo jí dává unikátní vlastnosti **zadržovat vodu a živiny**. Společně si pak v terénu půdu **odebereme** a v laboratoři si ukážeme, jak **měříme** její **složení, obsah organické hmoty, úrodnost**, a další vlastnosti, ale také **aktivitu půdních organismů**, které všechny důležité procesy v půdě zajišťují. Budete odcházet s vědomím, že **půda je živý a bohatý systém**, budete umět zjistit její základní vlastnosti a poznat, zda je zdravá.

JUNI
UNI

08:30

5 - 6 hod.

max. 12

4. 4. 2024

Workshopy pro středoškolské žáky
leden - červen / 2024

Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

ROSTLINY VE STRESU

Stejně jako lidé, i rostliny mohou být, a jsou, **ve stresu**. A protože nemají „nožičky“ nemohou před stremem utéci. Působící stresy mohou být jak živého (např. patogeni), tak neživého (např. sucho) původu. V tomto semináři bychom vás chtěli s tím, **co dělá rostlina ve stresu** krátce seznámit a při té příležitosti vám v laboratoři ukázat **jednoduché experimenty** s nimi související. U **biotického stresu** provedete experiment kdy budete sledovat **vliv spuštěné imunity** na růst rostlin. U **abitického stresu** se zaměříte na vliv kyseliny abscisové, která je důležitým rostlinným hormonem regulujícím **otevírání a zavírání průduchů**, a sucha na transpiraci a teplotu listu.

JUNI
UNI

08:30

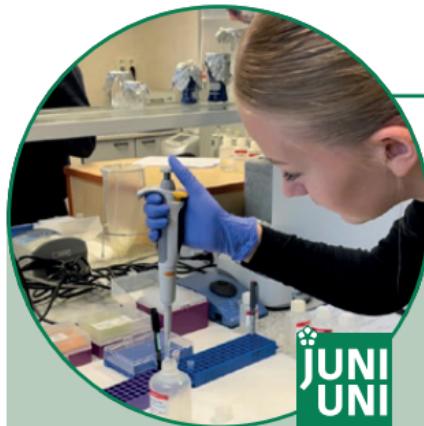
8 hod.

max. 10

22. 5. 2024

MOLEKULÁRNÍ METODY V TERÉNNÍ ZOOLOGII

JUNI
UNI

08:30

8 hod.

8 - 10

6. 6. 2024

Workshop nabídne studentům základní představu o **využití genetických a molekulárních metod ve výzkumu biologie živočichů** v přírodě.

Cílem bude určit na základě **analýzy DNA** pohlaví z krevního vzorku opeřence, kterého si sami chytíme.

Pomocí **polymerázové řetězové reakce (PCR)** budeme detektovat **specifický gen**, který je umístěn v nerekombinantní části pohlavních chromozómů ptáků.

PCR je základní molekulární metoda, která umožňuje rychle a snadno **namožit požadovaný úsek DNA**, založená na principu replikace nukleových kyselin.

Při vhodném designu experimentu se může PCR sama o sobě stát metodou analytickou a poskytnout požadovaný výsledek. Terénní část: **odchyt** ptáků, **odběr** genetického materiálu

Laboratorní část: **izolace DNA, PCR, výsledná elektroforéza**

Workshopy pro středoškolské žáky

leden - červen / 2024

JUNI
UNI